

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 ที่กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด ซึ่งในการจัดการกระบวนการเรียนรู้จำเป็นต้องมีการจัดการให้สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ช่วยฝึกกระบวนการคิด การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี, 2553, หน้า 3)

นอกจากนี้ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2550 สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2550, หน้า 39 – 46) กำหนดให้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ได้แก่ ครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งข้อจำกัดและเงื่อนไขตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษาซึ่งเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาทุกคนต้องมีวินัยในตนเอง ควรพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอ ต้องรัก เมตตา ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ต้องให้บริการด้วยความเต็มใจเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความ

สามัคคีในหมู่คณะ พึ่งประพฤติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและ ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และ ตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาซึ่งเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับ คุณลักษณะ และคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ประกอบด้วย มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการ ปฏิบัติตน โดยมาตรฐานการปฏิบัติตนของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติตน ตามจรรยาบรรณของวิชาชีพและแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ ที่คณะกรรมการคุรุสภาออกข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ไว้ 5 หมวด ได้แก่ หมวด 1 จรรยาบรรณต่อตนเองหมวด 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ หมวด 3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ หมวด 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และหมวด 5 จรรยาบรรณต่อสังคม (ราชกิจจานุเบกษา, 2556, หน้า 72)

นอกจากนี้ สัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2551, หน้า 127) ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาให้ เกิดประสิทธิภาพและบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ นั้นต้องอาศัยปัจจัยที่สำคัญหลายประการ เช่น ผู้บริหาร ครู ชุมชนและผู้ปกครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรที่อยู่ภายในโรงเรียน เมื่อผู้บริหารสถานศึกษามีจรรยาบรรณวิชาชีพ ย่อมส่งผลให้เกิดความพึงพอใจ ต่อการ ปฏิบัติงานของครู อันจะนำไปสู่การทำงานที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพขององค์กรหรือ สถานศึกษา การทำงานที่มีความสุขในสถานศึกษานั้นต้องเกิดจากความศรัทธา ความ เชื่อถือในการปฏิบัติตนของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งความคิดของครูจะอาศัยประสบการณ์ เดิมผสมผสานกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องจนเกิดเป็นความรู้สึกที่พอใจต่อการปฏิบัติงาน ถ้าผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และยึดถือจรรยาบรรณวิชาชีพ ย่อมก่อให้เกิด ประโยชน์ต่อบ้านเมืองและส่วนรวม โดยเฉพาะสถานศึกษาหรือโรงเรียนที่เป็นแหล่งการ เรียนรู้ที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาผู้เรียนและผลผลิตกำลังคนให้มีศักยภาพที่จะช่วยพัฒนา ประเทศให้สามารถแข่งขันด้านเศรษฐกิจ การเมืองและเทคโนโลยีกับนานาประเทศได้

โรงเรียนเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาโดยตรง การบริหารงาน ตามกรอบภารกิจของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ ผู้บริหารโรงเรียน เนื่องจากเป็นผู้จัดการทางการศึกษา เพื่อให้ครูและบุคลากรอื่นๆ ดำเนินการพัฒนาเด็ก และเยาวชนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาและความคาดหวังของสังคม การพัฒนาประสิทธิภาพของการให้การศึกษา นั้น สิ่งที่จะต้องกระทำเป็นอันดับแรกก็คือ

การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน เพราะโรงเรียนเป็นแหล่งให้การศึกษาแก่ประชาชนตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยผู้ใหญ่ การศึกษาของชาติจะดีหรือไม่ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของโรงเรียน และคุณภาพของโรงเรียนจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับคุณภาพของบุคลากรในโรงเรียน คือ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนเป็นหลัก ถ้าสมาชิกของสังคมใดฝืนก้ำกัลังกันพัฒนาสังคมนั้น และเกื้อกูลสังคมรอบข้างในวงวิชาชีพครู ผู้ประกอบอาชีพครู พึ่งร่วมมือและช่วยเหลือเกื้อกูลกันด้วยความเต็มใจ อันจะยังผลให้เกิดพลังและศักยภาพในการพัฒนาวิชาชีพครูและการพัฒนาสังคมการช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์ หมายถึงการให้ความร่วมมือ แนะนำ ปรีกษา ช่วยเหลือแก่เพื่อนครู ทั้งเรื่องส่วนตัวครอบครัวและการงานตามโอกาสอย่างเหมาะสม รวมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนโดยการให้คำปรึกษาแนะนำวิธีการปฏิบัติตนปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน (นคร พันธุ์ณรงค์, 2550, หน้า 1)

ผู้บริหารสถานศึกษา คือ บุคคลสำคัญ เพราะถือว่าเป็นผู้นำความสำเร็จมาสู่สถานศึกษา เป็นผู้ที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบสูงสุดในโรงเรียน เป็นผู้ตัดสินใจภารกิจต่างๆ ของโรงเรียน เป็นผู้กำกับในการเรียนรู้ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ เป็นผู้พัฒนาเป็นผู้สร้างสภาพ และบรรยากาศให้ครู นักเรียนได้เรียนอย่างมีความสุข ผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของสถานศึกษาในการดำเนินงานต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลขึ้นอยู่กับคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2548 ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และด้านจรรยาบรรณต่อสังคม (ยนต์ ชุมจิต, 2550 หน้า 208) ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนเป็นองค์การให้บริการที่ผูกพันกับเรื่องของการสอนและการเรียนรู้เป็นหลัก เป้าหมายสุดท้าย ของสถานศึกษาก็คือการเรียนรู้ของผู้เรียน และผลสำเร็จในการบริหารการจัดการศึกษาในโรงเรียน คือ การที่ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาโรงเรียนและนักเรียนให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดเอาไว้สร้างความพึงพอใจแก่บุคลากรในโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน (มณีรัตน์ บุญยี่น, 2550, หน้า 35)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีหน้าที่กำกับ ดูแล

พื้นที่ รวม 6 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอท่าอุเทน อำเภอศรีสงคราม อำเภอนาหว้า อำเภอบ้านแพง อำเภอโพนสวรรค์ และอำเภอนาทม มีสถานศึกษาจำนวน 185 โรงเรียน มีหน้าที่ที่มุ่งเน้นส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตร กำกับ ดูแล ติดตาม และ ประเมินผล ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ จัดระบบการประกัน คุณภาพการศึกษา รวมทั้งประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษา และให้การสนับสนุนส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรทางการศึกษาภายใต้ข้อบังคับ ของคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษา เพื่อความเรียบร้อย ความดีงาม ความสงบสุขและความเจริญของบุคคล อันนำไปสู่ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการปฏิบัติหน้าที่และส่งผลสูงสุดแก่ผู้เรียนและสถานศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2, 2559, หน้า 1) โดยเขตพื้นที่การศึกษาจัดให้มีการ เข้ารับการอบรมและพัฒนาตนเองในด้านการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณอย่างต่อเนื่องโดย มีตัวแทนคณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กำกับติดตามและที่ ผ่านมาไม่มีรายงานการประพฤติผิดตามจรรยาบรรณวิชาชีพของบุคลากรทางการศึกษา อันร้ายแรง ส่งผลให้ทุกโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาส่วนใหญ่มีผลการปฏิบัติงานอยู่ใน ระดับที่พึงพอใจ

จากที่เหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการ ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารและครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เพื่อนำผลการวิจัยเป็น ข้อมูลให้กับผู้บริหารโรงเรียน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้บริหารและครูได้ปฏิบัติตนตาม จรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งจะเป็นประโยชน์สูงสุดต่อการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารและครูให้เกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามการวิจัย ไว้ดังนี้

1. การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูผู้สอน อยู่ในระดับใด

2. ประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน อยู่ในระดับใด

3. การปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้บริหารและครูที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

4. ประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการ ดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกัน หรือไม่ อย่างไร

5. การปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพโรงเรียนหรือไม่ อย่างไร

6. การปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ด้านใดบ้างที่มีอำนาจผลกระทบต่อประสิทธิภาพโรงเรียน

7. แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้บริหารและครู และประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ใ้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารและครูที่ส่งผล ต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน

2. ได้สารสนเทศเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของ ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2

3. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของ

ผู้บริหารและครูผู้สอน

4. เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
5. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
6. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของผู้บริหารและครูกับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน
7. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ของการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของผู้บริหารและครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน
8. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของผู้บริหารและครูและประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัย ไว้ดังนี้

1. การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก
3. การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน

จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดโรงเรียน แตกต่างกันไป

4. ประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดโรงเรียน แตกต่างกันไป

5. การปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันทางบวก

6. การปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้บริหารโรงเรียนอย่างน้อย 1 ด้าน มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

ความสำคัญของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ดังนี้

1. ทำให้ได้สารสนเทศสำหรับผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 นำไปประกอบกระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพเป้าหมายเพื่อนำโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานและมีคุณภาพ

2. ผลการวิจัยเป็นสารสนเทศพื้นฐานสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เพื่อประกอบการพิจารณาให้การสนับสนุนส่งเสริมการบริหารสถานศึกษาต่อไป

3. ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางในการนำการปฏิบัติตามจรรยาบรรณที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 และเขตอื่นๆ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้บริหารและครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.1 การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของผู้บริหารและครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ดังนี้ จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารและครู โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ ตามข้อบังคับคุรุสภา พ.ศ. 2548 ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน (ราชกิจจานุเบกษา, 2550, หน้า 37) ดังนี้ คือ

- 1.1.1 จรรยาบรรณต่อตนเอง
- 1.1.2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ
- 1.1.3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ
- 1.1.4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ
- 1.1.5 จรรยาบรรณต่อสังคม

1.2 ประสิทธิภาพโรงเรียนตามแนวทางการบริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนักงานกฤษฎีกา, 2553, หน้า 14) มี 4 ด้าน ประกอบด้วย

- 1.2.1 การบริหารวิชาการ
- 1.2.2 การบริหารงบประมาณ
- 1.2.3 การบริหารงานบุคคล
- 1.2.4 การบริหารทั่วไป

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวนทั้งสิ้น 1,947 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร 215 คน และกลุ่มครูผู้สอนจำนวน 1,732 คน จากทั้งหมด 185 โรงเรียน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ปีการศึกษา 2560 ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607 – 610, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 43) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 321 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 324 คน จำแนกเป็นกลุ่ม

ผู้บริหาร จำนวน 131 คน ครูผู้สอน จำนวน 193 คน จากนั้นผู้วิจัยใช้การสุ่มแบบหลาย
 ขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 49 – 50)
 โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

1. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดเป็นตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม
 ดังนี้

1.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

สถานภาพการดำรงตำแหน่ง

1.1.1 ผู้บริหาร

1.1.1.1 ครูผู้สอน

1.1.1.2 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

1.1.1.3 น้อยกว่า 10 ปี

1.1.1.4 10 – 20 ปี

1.1.1.5 มากกว่า 20 ปี

1.1.2 ขนาดโรงเรียน

1.1.2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก

1.1.2.2 โรงเรียนขนาดกลาง

1.1.2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่

1.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

1.2.1 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารและครู

1.2.2 จรรยาบรรณต่อตนเอง

1.2.3 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

1.2.4 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

1.2.5 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

1.2.6 จรรยาบรรณต่อสังคม

1.3 ประสิทธิภาพโรงเรียนตามภาระงานการบริหารโรงเรียน

1.3.1 การบริหารวิชาการ

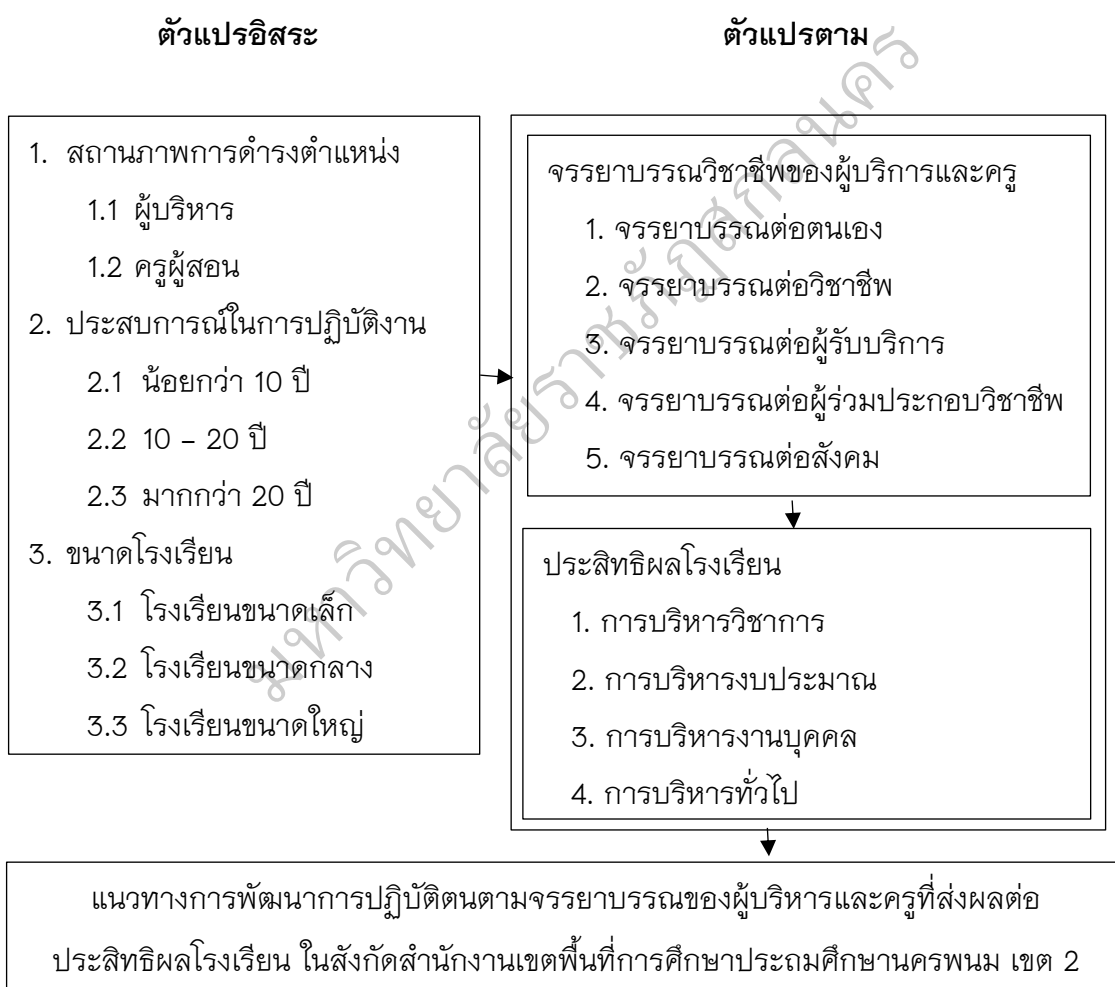
1.3.2 การบริหารงบประมาณ

1.3.3 การบริหารงานบุคคล

1.3.4 การบริหารทั่วไป

กรอบแนวคิดของการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่องการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารและครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครพนม เขต 2 ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบ ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิตยาคมคัพทเจพาอะ

การวิจัย เรื่อง การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารและครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ผู้วิจัยได้กำหนดนิตยาคมคัพทเจพาอะไว้ดังนี้

1. จรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึง แนวปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพของผู้บริหารและครูตามที่คุรุสภากำหนด จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง 2) ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ 3) ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ 4) ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ 5) ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม

1.1 จรรยาบรรณต่อตนเอง หมายถึง แนวทางปฏิบัติของผู้บริหารและครูตามที่คุรุสภากำหนด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

1.2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ หมายถึง แนวทางปฏิบัติของผู้บริหารและครูตามที่คุรุสภากำหนด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ซึ่งต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

1.3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ หมายถึง แนวทางปฏิบัติของผู้บริหารและครูตามที่คุรุสภากำหนด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอมา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

1.4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ หมายถึง แนวทางปฏิบัติของผู้บริหารและครูตามที่คุรุสภากำหนด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ต้องช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

1.5 จรรยาบรรณต่อสังคม หมายถึง แนวทางปฏิบัติของผู้บริหารและครูตามที่คุรุสภากำหนด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 พึงปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์พัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม และผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบ

ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

2. การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 จะต้องประพฤติปฏิบัติ เป็นแนวทางให้ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติอย่างถูกต้องเพื่อผดุงเกียรติและสถานะของวิชาชีพ พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2550 มาตรา 50 ที่กำหนดไว้

3. ประสิทธิภาพโรงเรียน หมายถึง ระดับความสำเร็จหรือการบรรลุผลตาม วัตถุประสงค์ / เป้าหมายของโรงเรียน โดยพิจารณามาตรฐานการศึกษาตามแนวทางการ บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ แบ่งการบริหารงานออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

3.1 การบริหารวิชาการ หมายถึง ความสำเร็จที่เกิดจากการบริหาร งานวิชาการของผู้บริหารที่ทำให้สถานศึกษาสามารถบริหารงานวิชาการได้อย่างอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่น การบริหารและการจัดการของสถานศึกษา ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ สอดคล้องกับ ระบบประกันคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาตนเองและการ ประเมินจากภายนอก สถานศึกษาสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสถานศึกษา ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นๆ

3.2 การบริหารงบประมาณ หมายถึง ความสำเร็จในการดำเนินการ เกี่ยวกับการจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้ จ่ายเงินและการบริหารจัดการงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยตรง การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณ การตรวจสอบติดตามการใช้งบประมาณ การ ระดมทุนการศึกษา งานกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา งานกองทุนสวัสดิการเพื่อการศึกษา การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา การเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การเก็บรักษา เงิน การจ่ายเงิน การนำเงินส่งคลัง การจัดทำบัญชีการเงิน การจัดทำรายงานการเงินและ งบการเงิน การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชีทะเบียน และรายงานการวางแผนพัสดุ การบำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุและการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

3.3 การบริหารงานบุคคล หมายถึง ความสำเร็จในการดำเนินการ

เกี่ยวกับการวางแผนอัตรากำลัง การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การเกลี้ยอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง การเปลี่ยนแปลงตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การเลื่อนขั้นเงินเดือน การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การลาทุกประเภท การประเมินผลการปฏิบัติงาน การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ การส่งเสริมวินัยคุณธรรม และจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การสั่งพักราชการ การให้ออกจากราชการไว้ก่อน การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ การออกจากราชการ การต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ งานทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

3.4 การบริหารทั่วไป หมายถึง ความสำเร็จในการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานงานพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การวางแผนการบริหารการศึกษา งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผนการจัดการระบบการบริหารและพัฒนาองค์การ การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การดำเนินงานธุรการ การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การจัดทำสำมะโนผู้เรียน การรับนักเรียน การเสนอความเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษา การประสานการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา การรายงานผลการปฏิบัติงาน การจัดระบบควบคุมภายในหน่วยงานและแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

4. สถานภาพการดำรงตำแหน่ง หมายถึง ตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

4.1 ผู้บริหาร หมายถึง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาราชการแทนตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน หรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ปีการศึกษา 2560

4.2 ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่หลักด้านการจัดการ

เรียนการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
ปีการศึกษา 2560

5. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ช่วงเวลาการปฏิบัติงานที่อยู่ในช่วงผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนหรือครูผู้สอนจนถึงเวลาปัจจุบันแบ่งเป็น

5.1 น้อยกว่า 10 ปี

5.2 10 - 20 ปี

5.3 21 ปี ขึ้นไป

6. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง ขนาดของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาพุทธศักราช 2547 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ขนาด ได้แก่

6.1 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 120 คน

6.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนระหว่าง 120 - 300 คน

6.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 301 คน ขึ้นไป

7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 หมายถึง ส่วนราชการที่เกิดขึ้นจากการแบ่งตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มีหน้าที่กำกับดูแลโรงเรียนใน 6 อำเภอ ประกอบด้วย 1) ท่าอุเทน 2) นาหว้า 3) บ้านแพง 4) ศรีสงคราม 5) โพนสวรรค์ และ 6) นาทม มีโรงเรียนในสังกัดทั้งสิ้น 185 โรงเรียน

8. แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของผู้บริหารและครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 หมายถึง แนวปฏิบัติที่เหมาะสมในการพัฒนาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน โดยผู้วิจัยจะนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากสถิติ ค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณและประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มาพิจารณาถ้าพบว่าการ

ปฏิบัติตามจรรยาบรรณที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน แล้วผู้วิจัย นำด้านดังกล่าวไปร่างเป็นแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 คน เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญนำเสนอวิธีหรือแนวทางพัฒนาปัจจัยทางการบริหารนั้นต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี